

## **PREDLAGAČ: GRADSKO VEĆE**

## **P R E D L O G**

Na osnovu člana 15. stav 3. Zakona o zaštiti vazduha ("Službeni glasnik RS", br. 36/09 i 10/13) i člana 33. stav 1. tačka 21. Statuta Grada Subotice ("Službeni list Opštine Subotica", br. 26/08 i 27/08 - ispr. i "Službeni list Grada Subotice", br. 46/11, 15/13 i 4/19), po pribavljenoj saglasnosti Ministarstva poljoprivrede i zaštite životne sredine broj 353-01-00683/2019-03 od 02.04.2019.,

Skupština grada Subotice na sednici održanoj dana \_\_\_\_\_ godine donela je:

### **PROGRAM MONITORINGA KVALITETA VAZDUHA NA TERITORIJI GRADA SUBOTICE U 2019. GODINI**

#### **I. OSNOV PROGRAMA**

Programom monitoringa kvaliteta vazduha u Lokalnoj mreži na teritoriji Grada Subotice određuju se broj i raspored mernih mesta, kao i obim, vrsta i učestalost merenja.

Program kontrole kvaliteta vazduha obuhvata:

A - merenja zagađujućih materija;

B - merenja koncentracije polena u vazduhu.

Monitoring kvaliteta vazduha vrši se fiksnim i indikativnim merenjem nivoa zagađujućih materija u Lokalnoj mreži mernih stanica.

Na osnovu podataka o nivou zagađujućih materija u vazduhu vrši se ocenjivanje kvaliteta vazduha.

#### **II. PARAMETRI ISPITIVANJA**

A) Zagađujuće materije prate se određivanjem:

1. Masene koncentracije uzoraka suspendovanih čestica ( $PM_{10}$ ) u 24-časovnim uzorcima ambijentalnog vazduha u skladu sa standardom SRPS EN 12341:2015. tokom godine sa vremenskom pokrivenošću od 90%

Hemijska analiza sadržaja uzoraka suspendovanih čestica ( $PM_{10}$ ) na sledeće polutante:

- teški metali ( olovo,arsen,nikl, kadmijum) po validisanoj metodi u skladu sa standardom SRPS EN 14902:2008 /AC:2013 sa vremenskom pokrivenošću od 90% , 24-časovno tokom godine
- policiklični aromatični ugljovodonci ( benzo-a piren) u skladu sa standardom SRPS ISO 15549:2010, sa pokrivenošću od 14% , 56 dana u 8 ravnomerno raspoređenih nedelja 24-časovno,tokom godine

2. Masene koncentracije uzoraka suspendovanih čestica ( $PM_{2.5}$ ) u 24-časovnim uzorcima ambijentalnog vazduha u skladu sa standardom SRPS EN 12341:2015.tokom godine sa vremenskom pokrivenošću od 90%

B) Koncentracija polena u vazduhu

- broj zrna u  $m^3$  vazduha identifikovane biljne vrste polena

### III. LOKACIJE MERNIH MESTA NA TERITORIJI GRADA I DINAMIKA ISPITIVANJA PO PARAMETRIMA

Ovim programom, utvrđuju se merna mesta za monitoring kvaliteta vazduha i koncentracije polena u vazduhu u Lokalnoj mreži Grada Subotice na sledećim lokacijama:

- za ispitavanje zagađujućih materija:

Naziv i adresa lokaliteta	G. širina / G. dužina	Nadm. vis. (m)	Tip sta- nice	Parametri ispitivanja	Vremenska pokrivenost
<b>Osnovna škola „Sonja Marinković“</b> - mala škola, Subotica, Sonje Marinković br. 45	46.092300° / 19.667500°	103	U	- masena koncentracija suspendovanih čestica PM <sub>10</sub> <ul style="list-style-type: none"> <li>• teški metali u PM<sub>10</sub> (olovo (Pb), arsen (As), kadmijum (Cd) i nikl (Ni))</li> <li>• policiklični aromatični ugljovodonici u PM<sub>10</sub> (benzo(a)piren (C<sub>20</sub>H<sub>12</sub>))</li> </ul> - masena koncentracija suspendovanih čestica PM <sub>2,5</sub>	90%  90% 14% 90%

Legenda:

U - urbana

- Za ispitivanje koncentracije polena

Naziv i adresa lokaliteta	G. širina / G. dužina	Nadm. vis. (m)	Tip sta- nice	Parametri ispitivanja	Vremenska pokrivenost
<b>Zavod za javno zdravlje</b> , Subotica Zmaj Jovina 30	46.104863° / 19.668439°	113	U	Koncentracija polena u vazduhu - broj zrna identifikovane biljne vrste polena u m <sup>3</sup> vazduha	24-časovno raspoređeno od 1.2.2019. do 30.11.2019.

Legenda:

U - urbana

#### **IV. OBRADA I ANALIZA PODATAKA**

Merenja kvaliteta vazduha, obradu i analizu podataka, proveru validnosti rezultata dobijenih merenjem i/ili uzimanjem uzoraka i interpretaciju rezultata vrši ovlašćena stručna organizacija koja je akreditovana kao laboratorija za ispitivanje, odnosno koja ispunjava propisane uslove i koja poseduje dozvolu ministarstva nadležnog za poslove zaštite životne sredine, odnosno raspolaže kapacitetima, da vrši monitoring vazduha, a koja će biti odabrana nakon sprovedenog postupka javne nabavke.

#### **V. IZVEŠTAVANJE O REZULTATIMA KONTROLE KVALITETA VAZDUHA**

Izveštaje o izvršenim merenjima, odnosno o rezultatima kontrole kvaliteta vazduha u okviru Lokalne mreže mernih mesta, ovlašćena stručna organizacija dostavlja Gradskoj upravi Grada Subotice - Sekretarijatu za poljoprivredu i zaštitu životne sredine, Službi za zaštitu životne sredine i održivi razvoj (u daljem tekstu: nadležni sekretarijat), po pravilu, jedanput mesečno za prethodni mesec u roku od 15 dana od isteka prethodnog meseca, a završni izveštaj u roku od 30 dana od isteka izveštajnog perioda.

U dostavljenim izveštajima biće opisana metodologija rada praćenja kvaliteta vazduha, a rezultati prikazani tabelarno, grafički i tekstualno objašnjeni, sa zaključkom o kvalitetu vazduha na predviđenim mernim mestima u Gradu.

Pored napred navedenog, ovlašćena stručna organizacija je dužna da dostavi kompletnu bazu podataka izvršenih merenja svih zagađujućih materija (po napred navedenoj dinamici i rokovima), u elektronskoj formi (xls format ili drugi otvoreni elektronski format pogodan za dalju obradu) nadležnom sekretarijatu.

U skladu sa članom 17. Zakona o zaštiti vazduha nadležni sekretarijat dobijene podatke o kvalitetu vazduha, dostavlja Agenciji za zaštitu životne sredine, do 15. u mesecu za prethodni mesec, a godišnji izveštaj najkasnije 60 dana od dana isteka kalendarske godine za prethodnu godinu.

U skladu sa članom 23. Zakona o zaštiti vazduha u slučaju prekoračenja koncentracije utvrđene Uredbom o uslovima za monitoring i zahtevima kvaliteta vazduha ("Službeni glasnik RS", br. 11/10, 75/10 i 63/13), obaveštava se javnost putem radija, televizije, dnevnih novina, interneta i/ili na drugi pogodan način.

U zonama i aglomeracijama u kojima je vazduh treće kategorije, odnosno kada zagađenje vazduha prevazilazi efekte mera koje se preduzimaju, odnosno kada je ugrožen kapacitet životne sredine ili postoji stalno zagađenje vazduha na određenom prostoru, nadležni organ lokalne samouprave dužan je da na osnovu Zakona o zaštiti vazduha donese Plan zaštite vazduha sa ciljem da se postignu utvrđene granične ili ciljne vrednosti i propisani rokovi, u skladu sa Uredbom o uslovima za monitoring i zahtevima kvaliteta vazduha ("Službeni glasnik RS", br. 11/10, 75/10, i 63/13) i Pravilnika o sadržaju Planova kvaliteta vazduha ("Službeni glasnik RS", br. 21/10).

#### **VI. REALIZACIJA PROGRAMA**

Realizaciju Programa kontrole kvaliteta vazduha na teritoriji Grada Subotice za 2019. godinu vrši izabrana stručna organizacija koja je akreditovana kao laboratorija za ispitivanje, odnosno koja ispunjava zakonske uslove i koja poseduje ovlašćenje ministarstva nadležnog za poslove zaštite životne sredine za merenje nivoa zagađujućih materija u vazduhu, a nakon sprovedenog postupka javne nabavke za usluge monitoringa kvaliteta vazduha.

## VII. ZAVRŠNA ODREDBA

Ovaj program se objavljuje u "Službenom listu Grada Subotice", a primenjuje se od dana objavljivanja u "Službenom listu Grada Subotice".

### Obrazloženje

**Pravni osnov:** Član 9. i član 15. Zakona o zaštiti vazduha („Službeni glasnik RS“, br. 36/09 i 10/13) kojim je propisano da Republika Srbija, Autonomna Pokrajina Vojvodina i jedinica lokalne samouprave u okviru svojih nadležnosti utvrđene zakonom, obezbeđuju monitoring kvaliteta vazduha, u lokalnoj mreži prema programu koji za svoju teritoriju donosi nadležni organ autonomne pokrajine i nadležni organ jedinice lokalne samouprave, a koji mora biti usklađen sa programom državne mreže mernih stanica i člana 33. stav 1. tačka 21. Statuta Grada Subotice („Službeni list Opštine Subotica“, br. 26/08 i 27/08 - ispr. i „Službeni list Grada Subotice“, br. 46/11, 15/13 i 4/19) prema kojem Skupština grada, u skladu sa zakonom obavlja i druge poslove.

**Razlog za donošenje:** Odredbama člana 69. i 70. Zakona o zaštiti životne sredine ("Službeni glasnik RS", br. 135/04, 36/09, 36/09 - dr. zakon, 72/09 - dr. zakon i 43/11 - odluka US i 14/16), propisano je da jedinica lokalne samouprave u okviru svoje nadležnosti obezbeđuje kontrolu i praćenje stanja životne sredine, donošenjem programa monitoringa na svojoj teritoriji, a u skladu sa programom monitoringa koji donosi Vlada na osnovu posebnih zakona. Poseban zakon, Zakon o zaštiti vazduha („Službeni glasnik RS“, br. 36/09 i 10/13) odredbama člana 15. stav 3. propisuje da se monitoring kvaliteta vazduha u lokalnoj mreži obavlja prema programu koji za svoju teritoriju donosi nadležni organ jedinice lokalne samouprave, a koji mora biti usklađen sa Programom kontrole kvaliteta vazduha u državnoj mreži.

Saglasno članu 5. Zakona o zaštiti vazduha, Uredbom o određivanju zona i aglomeracija („Službeni glasnik RS“, br. 58/11 i 98/12) na teritoriji Srbije određene su 3 zone i 8 aglomeracija. Zoni „Vojvodina“ koja obuhvata teritoriju Autonomne Pokrajine Vojvodine, pored gradova Novi Sad i Pančevo, pripada i teritorija Grada Subotice.

U skladu sa Uredbom o uslovima za monitoring i zahtevima kvaliteta vazduha („Sl. Glasnik RS“, br. 11/10, 75/10 i 63/13) merna mesta za fiksna merenja na teritoriji Grada Subotice odabrana su tako da predstavljaju lokalitete čiji prikupljeni podaci o koncentracijama zagađujućih materija predstavljaju vrednosti za ocenu kvaliteta vazduha a koji su reprezentativni za opštu izloženost stanovništva.

Uspostavljanjem Lokalne mreže i praćenjem kvaliteta vazduha na definisanim mernim mestima, obezbediće se upravljanje kvalitetom vazduha kroz sistem praćenja, kontrole, održavanja stanja i unapređivanja kvaliteta vazduha.

**Izvršilac:** Sekretarijat za poljoprivredu i zaštitu životne sredine, Služba za zaštitu životne sredine i održivi razvoj

**Izvor sredstava potrebna za realizaciju:** Sredstva za sprovođenje ovog programa obezbeđuju se u budžetu Grada Subotice, putem Fonda za zaštitu životne sredine Grada Subotice, u skladu sa Programom korišćenja sredstava Fonda za zaštitu životne sredine Grada Subotice.